

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۰۳/۰۲

عارف عباسی

بعضی رقابت های منطقوی به نفع افغانستان است!

پاکستان خلاف همه میثاق های بین المللی از موقف راه داشتن خود به بحر تخلف ورزیده نه تنها تسهیلات لازم ترانزیتی را به کشور همسایه محاط به خشکه مهیا نساخته بلکه قیودات جابرانه و محدودیت های استثمار مآبانه را بالای واردات و صادرات افغانستان وضع نموده و با وزش هر نسیم نا ملایم خلاف میل پاکستان دروازه های سرحدات خود را به روی مال التجاره افغانستان برای هر مدتی که خواسته مسدود نموده.

پاکستان علاوه بر دیگر فعالیت های تخریبی ضد بشری و تحمیل آشوب، خون ریزی و ویرانی بر افغانستان از مالکیت بحری خود هم به حیث یک حربه علیه این همسایه مسلمان و ناچار با وضع تعرفه های ظالمانه و محصولات خلاف معیار های تجارت بین المللی استفاده نموده.

پاکستان خلاف همه مقررات تجارت بین المللی و سازمان تجارت ملل متحد به هندوستان اجازه نداده که با افغانستان از طریق خاک پاکستان (راه زمین)، که یگانه راه است، تجارت داشته باشد.

افغانستان در طول سال ها از چنین قیودات، تحدیدات و اقدامات زور گویانه متحمل خسارات هنگفتی شده و پاکستان به مواد و مندرجات قرار داد های ترانزیتی پابند نبوده بطور یک جانبه آن را فسخ نموده.

تا این که با توافق نامه بین ایران، هندوستان و افغانستان توجه به انکشاف و توسعه بندر چاه بهار ایران، که اصلاً یک بندر فعال تجارتی نبود، معطوف و هندوستان نه تنها برای تجارت با افغانستان بلکه به منظور راه یافتن به بازار های مرغوب رو به توسعه ممالک آسیای میانه در حدود دو بلیون دالر در آن سرمایه گذاری نمود و بندر را توسعه بخشیده با وسائط و تجهیزات مورد نیاز یک بندر عصری، با ظرفیت انتقال ۶ ملیون تن امته، مجهز گردانیده و فعال ساخت و مدیریت و انتظام امور ترانزیتی بندر طی موافقت نامه برای هشت ماه به هندوستان سپرده شد، با امکانات تمديد دراز مدت. همچنان هندوستان جاده موتر رو را به طول ۲۱۸ کیلومتر از سرحد ایران (ولایت زرنج) تا دلارام اعمار نمود.

در هفته گذشته مال التجاره افغانستان که توسط ۳۶ عراده لاری انتقال یافته بود توسط کشتی چیه زنان سوی هندوستان رفت. در عین زمان خبر دیگری را خواندم که چین در بندر تورخم، سپین بولدک و غلام خان کلی برای تجار و مال التجاره افغانی تسهیلات ایجاد می نماید که عبارت است از سالون های پذیرایی، تهیه آب آشامیدنی و سرد خانه های مجهز برای نگهداشت امته ای که در گرما فاسد و پوسیده می شد.

به اساس ارقام ۹۰ فیصد میوه تازه افغانستان به پاکستان صادر می شود، در سابق چندین روز را در بر می گرفت تا تاجر افغان مقررات گمرکاتی پاکستان را تکمیل و محصول معین گمرکاتی را به نمایندگی بانک تحویل کند، اکثراً میوه تازه در میدان باز زیر اشعه آفتاب سوزان گنبدیده و فاسد می شد و تاجر دست خالی و جیب خالی بر می گشت و خسارات گزاف را متحمل می شد.

به اساس این خبر، هم چنان پاکستان میوه تازه افغانستان از محصول گمرکاتی معاف ساخته. سخت گیری های جابرانه پاکستان در امور ترانزیتی مقامات افغانی را وا داشت که برای توريد غله جات و مواد اولیه حیاتی (چون هنوز هم افغانستان خود کفاف نیست) که قبلاً از پاکستان وارد می شد، بازار های دیگر در آسیای میانه بیابد و در نتیجه حجم تجارت افغانستان با پاکستان از ۵ بلیون دالر سالانه به یک بلیون دالر تقلیل یافته (گرچه عامل اساسی تنزیل میزان تقاضای نا پایدار مستهلکین افغان در اثر کاهش کمک های خارجی است) با آن هم این تقلیل برای پاکستان باید قابل اندیشه باشد و تدابیری را باید اتخاذ کند که تاجر افغانی از طریق بندر کراچی تجارت خود را ادامه دهند.

بندرگاه کراچی به مقایسه چاه بهار برای افغانستان کوتاه ترین و اقتصادی ترین است. چاه بهار تا زرنج ۷۰۰ کیلومتر فاصله دارد در حالی که فاصله بندر کراچی تا سپین بولدک ۹۰۰ کیلومتر است. با مد نظر داشت عدم استقرار روابط پاکستان با افغانستان اعتماد نمودن بر پاکستان در امور ترانزیتی مشکل است، اما اقدامات چین غرض ایجاد تسهیلات در دروازه های سرحدی امیدوار کننده بوده احتمالاً برای رقابت با بندر چاه بهار پاکستان را وادار به باز نگری بر قیودات و تحدیدات ترانزیتی اش بر افغانستان بگرداند. با اكمال بندر "گوادر" به کمک چین فراهم آوری تسهیلات برای تجارت افغانستان به مراتب از لحاظ فاصله کوتاه تر بوده و اقتصادی خواهد بود.

با دستیابی افغانستان به راه های متعدد و بهره گیری از چنین رقابت ها ایجاب طرح یک سیاست فراگیر اقتصادی را می نماید که تجارت خارجی و مخصوصاً ارتقاء صادرات را از لحاظ کمی و کیفی در صدر اهداف خود قرار داده راه خود کفافی پیشه نموده و با استنثار ظرفیت ها و امکانات ملی در فهرست ممالک صادر کننده شامل شده به پای خود بایستد.

تذکر:

هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده را مطالعه کنند، می توانند با "کلیکی" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به "آرشیف" شان رهنمائی شوند.

بعضی رقابت های منطقی به نفع افغانستان است!

[A_abasi_reqabathay_manteqawi_ba_nafe_afghanistan.pdf](#)